E I

Guia Docent

Curs 2021/22

Anàlisi i Crítica del Disseny d'Espais

Dra: Sara Coscarelli

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Codi: 105751
Crèdits 3 ECTS

Curs	4 Curs
Semestre	1 Semestre
Tipologia	OB
Matèria	Cultura
Data	9/11/2022 11:24

Aquesta assignatura s'imparteix en: català
Les tutories es podran realitzar en: català, castellà i anglès

N A

E I

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura 4

Recomanacions 5

Continguts.....7

Metodologia.....9

Avaluació 10

Bibliografia i Recursos.....12

Competències i Resultats d'Aprenentatge 14

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

N A

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Presentació de l’assignatura

Breu descripció

Descriure aquells aspectes més genèrics que es treballaran a l’assignatura.

El disseny contemporani és un camp de coneixement heterogeni amb els seus propis paràmetres d’anàlisi, avaluació, debat i crítica. Aquest marc d’acció i pensament requereix una visió del disseny on el projecte s’entén com a pràctica de recerca permanent, on els debats teòrics més actuals tenen un paper fonamental.

L’assignatura combina continguts teòrics i conceptuals amb coneixements i tècniques aplicades d’utilitat més transversal en l’exercici de l’anàlisi i la crítica. Cerca la concreció dels coneixements específics de la línia pedagògica i professional representada pel disseny d'espais.

Si les produccions de disseny no apareixen de manera aïllada, un dels objectius principals d’aquesta assignatura consisteix en l’aprofundiment dels coneixements i tècniques que permetrien emmarcar l’anàlisi i crítica d’obres dins de contextos i discursos culturals i socials més amplis, així com el desenvolupament d’una capacitat crítica d’aquests.

Objectius Formatius

Finalitat i propòsit de l’assignatura

L’assignatura s’orienta cap al coneixement de mètodes i tècniques d’anàlisi que permetin interpretar, valorar i jutjar les característiques de les obres i/o tendències, el context de la seva aparició i el seu impacte social, econòmic i cultural. L’aprofundiment en les tècniques analítiques, sovint amb un rigor formal, permet concebre l’acte d’analitzar més enllà de postulats casuals o intuïtius.

Per la seva banda, la crítica de disseny, que coincideix en certs aspectes amb altres camps crítics (de l’art, de l’arquitectura, de la comunicació), es desenvolupa en diàleg amb el context social i cultural de cada moment. Entès això, la crítica de disseny —i aquí la crítica del disseny d’espais— té paràmetres propis i un marc discursiu específic que constitueixen característiques fonamentals de la seva identitat com a camp cultural.

Per poder aprofundir en el panorama de la crítica del disseny, cal entendre els corrents teòrics actuals i històrics que l’alimenten, així com els debats conceptuals, ideològics i ètics que es generen al seu voltant. La crítica de disseny es desenvolupa entre qüestions de valors.

Per últim, l’assignatura es dedica específicament a l’aplicació d’aquest marc analític i crític a través de l’escriptura i l'oratòria. Es valora el domini dels continguts i els gèneres d’escriptura més característics de l’anàlisi i la crítica i la seva aplicació tant en el cas d’obres de disseny com pel que fa a projectes propis (elaboració de programes, presentacions de projectes, redacció de memòries, etc). Complementari a l’escriptura i l'oratòria, però, l’assignatura reconeix altres formats crítics no-textuals, entenent que el propi projecte de disseny pot manifestar-se com a valor incisiu i per tant crític.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Recomanacions

Indicar si hi ha coneixements previs necessaris per cursar l'assignatura o particularitats que l'alumne hagi de conèixer per matricular-se.

Capacitat d'observació i descripció visual
Capacitat d'anàlisi i síntesi
Actitud proactiva i crítica
Inquietuds culturals
Coneixement dels antecedents de la Història Universal
Habilitat per gestionar la informació
Habilitat de comunicació oral, escrita i gràfica
Capacitat de relació entre períodes i cultures anteriors a la Postmodernitat
Es recomana matricular-se d'aquesta assignatura juntament amb TFG d'Espais.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Continguts

Indicar els aspectes a treballar en cada assignatura.

1. Introducció. Anàlisi versus Crítica.
1.1. Observació i descripció expositives.
1.2. Contingut i continent en l'anàlisi de l'espai.
1.3. Simbolisme i judici crític.

2. La Postmodernitat.
2.1. La innovació com a obsolescència programada: la tendència.
2.2. Mercat, consum i cultura.
2.3. Funció social de la crítica: realitat i utopia.
2.4. Pràctica i ideologia del disseny.

3. Tipologies analítiques de la cultura del disseny en l'estudi de l'espai.
3.1. Tipologia descriptiva,... objectivitat?
3.2. Tipologia comparativa. El punt de referència.
3.3. Anàlisi cultural de la realitat del disseny.
3.4. Subjecte i subjectivitat.

4. L'argumentació analítica discursiva en l'expressió oral i escrita.
4.1. El procés d'escriure. Objectius, rigor acadèmic, concordança i autories.
4.2. Evolució històrica de l'argumentació. La persuació en la comunicació del projecte.
4.3. Tècniques i estratègies argumentatives de l'anàlisi del disseny.
4.4. El mètode comparatiu.

5. El model crític filosòfic.
5.1. Introducció a la problemàtica de la crítica. Els inicis.
5.2. El judici crític.
5.3. Els objectius de la crítica.
5.4. L'exercici crític.

6. La importància del context en el desenvolupament d'una identitat projectual.
6.1. La identitat projectual.
6.2. L'espai com a lloc finit. l'èsser-en-el-lloc.
6.3. El regionalisme crític.
6.4. Conclusions i reflexions finals.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Metodologia

Metodologia docent

Explicar com es porta a terme l'assignatura. Per exemple: classes teòriques, sessions pràctiques, debats, etc.

Classes magistrals i debats en grup
Presentació de textos
Lectura comprensiva de textos
Realització d'esquemes, mapes conceptuals i exercicis de classe
Redacció d'assaig escrit
Presentació oral
Prova resolutiva escrita

Activitats formatives

Indicar les activitats formatives que siguin avaluables amb el valor /%/ assignat a l'avaluació

Dirigides 20%

Classes teòriques
Seminaris de discusió de textos i realitzacions del disseny
Lectura de textos
Recerca de documentació
Redacció i presentació de treballs
Evaluació

Supervisades
Pràctica 1: Anàlisi descriptiu del propi habitatge. Treball escrit 10%
Pràctica 2: Anàlisi argumentatiu d'un espai. Presentació oral 10%
Pràctica 3: Crítica d'un espai. Opinió raonada 15%
Pràctica 4: Crítica d'un espai. Assaig 15%

Autònomes
Prova resolutiva final a partir d'una lectura obligatòria 40%

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Avaluació

Sistema Avaluació

L'Objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor(s), en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa General d'Avaluació

// Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

// Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

// Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

// En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Procés de Revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat es realitzarà segons calendari lectiu.

Procés de Reavaluació

Normativa general
No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Criteris d’Avaluació

Descriure quins són els criteris específics d’avaluació de l’assignatura. Aquests aspectes són importants per organitzar les activitats que s’avaluaran durant el semestre en que s’imparteix l’assignatura.

Assistència, participació i exercicis fets a classe: 10%
Anàlisi descriptiu: 10%
Anàlisi argumentatiu: 10%
Crítica d'un espai 1. Opinió raonada: 15%
Crítica d'un espai. Assaig: 15%
Lectura crítica: 20%
Prova resolutiva: 20%

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Bibliografia i Recursos

Espai per indicar aquells referents bibliogràfics o recursos que s'utilitzaran com a elements pedagògics durant el desenvolupament de l'assignatura.

BOHIGAS, ORIOL, Contra una arquitectura adjetivada, Ed. Seix barral, Barcelona, 1969.
DE FUSCO, RENATO, Storia dell'architettura contemporanea (1974), Editori Laterza, Bari 2000.
DE SOLÀ-MORALES, IGNASI, Eclecticismo y vanguardia. El caso de la Arquitectura Moderna en Catalunya, Gustavo Gili, Barcelona 1980 (1ª ed.).
FRAMPTON, KENNETH (1980), Modern architecture, a critical history, Thames and Hudson, Londres: 1992 (3ª ed. corr. i augm.).
GIEDION, SIEGFRIED, (1956) Arquitectura y comunidad, Col. "Arquitectura contemporánea", Editorial Nueva Visión, Buenos Aires: 1957. Títol original en alemany: Architektur und Gemenischaft, Hamburg: 1956.
GIEDION, SIEGFRIED (1941), Espacio, tiempo y arquitectura, Col. Estudios universitarios de arquitectura nº 17, Editorial Reverté, Barcelona: 2009.
HEIDEGGER, MARTIN, Identidad y Diferencia, Ed. Anthropos, Barcelona, 1988.
HEIDEGGER, MARTIN, (1923) Introducción a la investigación fenomenológica, Editorial Síntesis, Madrid, 2008.
HEIDEGGER, MARTIN, (1969) Tiempo y Ser, Editorial Tecnos, Madrid, 1999.
HEIDEGGER, MARTIN, (1975) Los problemas fundamentales de la fenomenología, Ed. Trotta, Madrid, 2000.
MONTANER, JOSEP Mª, Arquitectura Contemporània a Catalunya, Edicions 62, Barcelona, 2005.
MONTANER, JOSEP Mª (ed.), La crisi del moviment modern, col·l. Qüestions d'arquitectura contemporània nº 4, Barcanova, Barcelona 1991.
PORTOGHESI, PAOLO, Dopo l'Architettura Moderna (1980), col·l. Biblioteca di Cultura Moderna nº 838, Laterza, Bari 1980 (2ª ed.)
ROVIRA, JOSEP Mª; DE SOLÀ MORES, IGNASI (intr.), La arquitectura catalana de la Modernidad, UPC Edicions, Barcelona, 1987.
SARTE, JEAN-PAUL, (1938) La trascendencia del ego, Ed. Síntesis, Madrid, 2003.
SARTE, JEAN-PAUL, (1943) El ser y la nada, Ed. Losada, Buenos Aires, 2005.
SARTE, JEAN-PAUL, (1945) El existencialismo es un humanismo, Ed. Edhasa, Barcelona, 2007.
SOSTRES, JOSEP Mª, Opiniones sobre arquitectura, Comisión de cultura del Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos técnicos, galería Yerba; Consejería de Educación y Cultura de Murcia. Colección de arquitectura nº 10, Murcia, 1983.

EINA Centre Universitari de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Evidències relacionades amb la capacitat de desenvolupament de l'aprenentatge de l'estudiant a l'assignatura. Podem diferenciar tres tipologies de competències: **bàsiques, específiques i transversals.** Les competències **bàsiques** venen definides per la Memòria del Grau. Les competències **específiques** i **transversals** depenen de la matèria a la que està vinculada l'assignatura.

Cal escollir entre les competències / resultats d'aprenentatge pròpies de la matèria a la que pertany l'assignatura a través de la selecció a **Sharepoint**.

Competències específiques

Competència

CE11 Demostrar comprendre el funcionament de l'entorn econòmic, empresarial i institucional en el qual es contracten i desenvolupen professionalment els projectes i les activitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE11.6 Identificar els agents socials que participen de la cultura del disseny i definir les seves funcions i la seva interacció en el sistema del disseny.

CE11.7 Comparar les característiques de diferents cultures del disseny.

Competència

CE12 Demostrar conèixer l'entorn institucional i associatiu del món professional del disseny i el paper que juguen les diferents entitats i agents socials.

Resultats d'aprenentatge

CE12.1 Distingir les característiques i funcions de les diferents institucions que configuren la cultura del disseny.

CE12.2 Distingir les diferents tradicions en la pedagogia de les arts aplicades i del disseny.

Competència

CE16 Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE16.1 Aplicar críticament els conceptes i mètodes d'història, teoria i crítica del disseny a nous objectes d'investigació.

Competència

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

CE18 Interpretar i valorar críticament productes finals i projectes de disseny tant propis com aliens.

Resultats d'aprenentatge

CE18.1 Valorar críticament els cànons i criteris d'avaluació establerts en la cultura del disseny.

CE18.2 Redactar un assaig acadèmic de crítica del disseny.

CE18.3 Plantejar una estratègia de divulgació i difusió de la cultura del disseny.

Competència

CE19 Demostrar conèixer els mètodes d'investigació rellevants per a la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

Resultats d'aprenentatge

CE19.2 Descriure les diferents tendències en la didàctica del projecte.

CE19.3 Plantejar un projecte de recerca en disseny.

Competència

CE21 Disposar de recursos i capacitats per a relacionar conceptes i llenguatges de diferents especialitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE21.3 Identificar els trets comuns i les especificitats de les disciplines del disseny en l'anàlisi crítica dels diferents estils històrics o tendències actuals.

Competències transversals
CT1 Capacitat de comunicació oral i escrita en la llengua nativa i en altres llengües com ara l'anglès que permeti treballar en un context internacional.

CT2 Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

CT3 Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

CT4 Demostrar interès per l'estudi de llengües estrangeres tant per facilitar la comunicació com per accedir a contextos culturals diferents.

CT6 Capacitat per treballar en equip i aptituds per al diàleg amb els diferents agents i disciplines que poden intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

CT15 Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT17 Demostrar que coneix els fenòmens innovadors i els nous llenguatges i propostes culturals.

CT19 Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat